

Pelochrista infidana

Fältmalörtsrotvecklare

Fjärilar, Vecklare

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Lepidoptera (fjärilar), **Familj:** Tortricidae (vecklare), **Släkte:** *Pelochrista*, **Art:** *Pelochrista infidana* - fältmalörtsrotvecklare (Hübner, 1824) **Synonymer:** *fältmalörtrvecklare*

Kännetecken

En ganska omisskännlig, gräsmottsliknandevecklare. Framvingens grundfärg är varierande ljus brun med mörkare bruna fält och fläckar mitt på vingen. Längs med framvingen går det smala, ljusa längsgående strimmor ut mot vingkanten. Bakvingarna är mörkt gråbruna. Vingspannet är 15-26 mm och honan är mindre än hanen.

Utbredning och status

Fältmalörtrvecklaren är i Sverige endast känd från Skåne, Blekinge, Halland, Gotland, och Bohuslän. Fynd från 2000-talet synes endast vara från Skåne och då främst från de östra och sydligaste delarna. I övrigt har arten en ganska vid utbredning i Europa men finns inte noterad från Storbritannien, Beneluxländerna, Medelhavsöarna eller de sydöstligaste länderna vid Grekland.

Ekologi

Fältmalörtrvecklaren lever på öppna, sandiga marker med en lågväxt vegetation och förekomst av dess värdväxt fältmalört *Artemisia campestris*. Den är funnen både på kalkrik sandstätt och kalkfattiga strandnära sandmarker. Det finns inga återkommande fyndrapporter om att arten skulle vara funnen utanför sitt egentliga habitat vilket visar att den är mycket lokaltrogen och endast undantagsvis lämnar detta. Fjärilen flyger från slutet av juli genom augusti. Fältmalörtrvecklaren har ett liknande beteende som ett gräsmott genom att flyga korta sträckor och ofta sätta sig på gräs- och örtstjälkar. Fältmalörtrvecklarens larv lever endast på fältmalört på vilken den lever i roten i juni och juli.

Hot

Öppna, örtrika, sandiga marker, och i synnerhet sandstätt, hör idag till de mest hotade svenska biotoperna. De har, i förhållande till landet som helhet, en mycket liten areal och missgynnas eller är starkt hotade av ett flertal olika faktorer. Hit hör igenplantering, särskilt av tall som planteras för att binda sanden och hindra sandflykt. Vidare upphörd hävd som bidrar till att konkurrenståliga högvuxna växter tränger undan den lägre floran, vilket gör marken igenvuxen och artfattig, samt minskad markstörning som missgynnar frösättningen av den hävdgynnade floran. Kvävededfall och direkt gödsling bidrar till urlakning av kalkrika sandmarker samt som helhet att den kvävegynnade floran konkurrerar ut den lägre växtligheten. Även ett allt för intensivt bete kan missgynna arten eftersom den lågproduktiva marken kan bli helt nedbetad med följd att habitatet blir otjänligt för arten som saknar skydd samt växter som är lämpliga för äggläggning. Tidigare har flera sandiga stora områden varit använda som skjutfält, vilket varit mycket gynnsamt för floran som kunnat förnygras genom bränder och markstörningar. Avvecklingen av militära områden har tyvärr missgynnat ett stort antal sandmarksarter som gynnats av militära aktiviteter. På sandmarker finns även ett hårt exploateringstryck eftersom de ur samhälls synpunkt och produktivt inom jordbruket inte fyller något större värde och därför är eftertraktade för bland annat bostadsbyggnation. Tåktverksamhet har två olika följder. Dels kan en lokal fördäras och arter utrotas genom att en tåkt skapas. En tåkt blir dock med tiden ofta en värdefull livsmiljö för många sandmarksarter och igenplantering eller efterbehandling av tåkter som fått höga naturvärden kan förstöra livsmiljön för känsliga sandmarksarter i dessa.

Åtgärder

Inventeringar och rapporteringar över artens idag kända förekomster. Arten kan påträffas genom ljusfångst men stöts oftast och lättast upp de ljusa timmarna under fjärilens flygtid. Extensiv beteshävd som håller ned vegetationen men ändå lämnar kvar en del gräs samt blommande växter. Markstörningar som gynnar frösättningen för konkurrenssvaga arter. Utökad skydd för de få återstående sandiga markerna. Övergivna täkter ska inte efterbehandlas, utan hållas öppna, hävdade och markstöras vid behov.

Litteratur

- Karsholt, O. & Razowski, J. 1996. *The Lepidoptera of Europé. A Distributional Checklist*. Apollo Books.
- Razowski, J. 2001. *Die Tortriciden Mitteleuropas*. Frantisek Slamka, Bratislava.
- Svensson, I. & Palmqvist, G. 1990. *Förteckning över svenska fjärilnamn. Catalogus Lepidopterorum Suecicae*. Naturhistoriska riksmuseet & Entomologiska föreningen i Stockholm.
- Svensson, I., Elmquist, H., Gustafsson, B., Hellberg, H., Imby, L. & Palmqvist, G. 1994. *Catalogus Lepidopterorum Suecicae*. Naturhistoriska riksmuseet & Entomologiska föreningen i Stockholm.
- Svensson, I. 2006. *Nordens vecklare. The Nordic Tortricidae*. Entomologiska sällskapet i Lund.

Författare

Mats Lindeborg, 2012.